

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA

DÁMASA RUIZ-JARABOJA COLOMERJA,

predstavljeni dne 8. januarja 2004¹

1. Komisija v skladu s členom 226 ES predlaga, naj se ugotovi, da Italijanska republika ni izpolnila obveznosti iz člena 4 (2) Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje² (v nadaljevanju: Direktiva).

I – Pravni okvir Skupnosti

3. Direktiva je preventivna norma, ki skuša s presajo vplivov vsakega projekta na okolje preprečiti poslabšanje⁴, ki bi lahko bilo posledica opravljenih del ali obratov in drugih posegov v naravno okolje ali krajino.⁵

4. Člen 2(1) določa:

2. Neizpolnitev, ki jo je prijavila tožeča institucija, je v tem, da pristojni organi niso pravilno preverili, ali je gradnja zunajmestne obvoznice v Teramu³ zahtevala presajo vplivov na okolje v skladu s členi od 5 do 10 zgoraj navedene ureditve.

„Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pred izdajo soglasja za izvedbo presodijo vplivi projektov, ki bodo, med drugim zaradi svojih narave, velikosti ali lokacije, verjetno pomembno vplivali na okolje.

[...]“

1 — Jezik postopka: španščina.

2 — UL L 175, str. 40. Ta direktiva je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997 (UL L 73, str. 5).

3 — Uradno poimenovanje projekta je Strada Statale n. 80 del „Gran Sasso d'Italia“ – Variante, tra Teramo e Giulianova, Lotto Zero dalla progr.va Km.ca 72+300 alla località Cartecchio (v nadaljevanju: Lotto zero).

4 — Prva in šesta uvodna izjava poudarjata to skrb.

5 — Člena 1 in 2 Direktive.

5. Člen 4 določa:

6. Točka 10(d) Priloge II se nanaša na gradnjo cest, drugih kot avtocest in hitrih cest.⁸

„1. Ob upoštevanju člena 2(3)⁶ so projekti skupin, naštetih v Prilogi I, predmet presoje v skladu s členi od 5 do 10.

II – Italijanska ureditev

2. Projekti skupin, naštetih v Prilogi II, se presodijo v skladu s členi od 5 do 10, če države članice menijo, da njihove značilnosti to zahtevajo.

7. Zakon št. 146 z dne 22. februarja 1994⁹ je v členu 40(1) vladil naložil, naj za projekte iz Priloge II k Direktivi v šestdesetih dneh od začetka njegove veljave določi pogoje, merila in tehnične norme za uporabo postopka presoje vplivov na okolje.

S tem namenom lahko države članice med drugim določijo posebne vrste projektov kot predmet presoje oziroma lahko postavijo merila in/ali pragove, po katerih se določi, katere izmed projektov iz skupin, naštetih v Prilogi II, se presoja skladno s členi od 5 do 10.⁷

8. Ta predpis je bil izveden s sprejemom dekreta predsednika Republike z dne 12. aprila 1996¹⁰, katerega člen 1 v zvezi z regijama in avtonomnima pokrajinama Trento in Bozen določa, da je treba presojo

6 — Ta člen dopušča izključitev uporabe Direktive v izjemnih primerih.

7 — Besedilo, ki s uporabi v tem sporu. Po Direktivi 97/11 je spremenjeno besedilo določbe naslednje: „Ob upoštevanju člena 2(3) države članice za projekte, ki so naštet v Prilogi II, z: (a) preverjanjem za vsak primer posebej ali (b) pragovi ali merili, ki jih postavi država članica, odločijo, ali se bo projekt presojal skladno s členi od 5 do 10. Države članice se lahko odločijo za uporabo obeh postopkov, navedenih v (a) in (b)“.

8 — Točka 7 Priloge I se ravno tako nanaša na „Gradnjo avtocest, hitrih cest [8] in daljinskih železniških prog ter letališč [9] z vzletno stezo osnovne dolžine 2100 metrov ali več“.

9 — Ta zakon, objavljen v *Gazzeta Ufficiale della Repubblica Italiana* (v nadaljevanju: *GURI*), običajna priloga št. 52, z dne 4. marca 1994, z naslovom Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee - Legge comunitaria 1993.

10 — Atto di indirizzo e coordinamento per l'attuazione dell'art. 40, comma 1, della legge 22 febbraio 1994, n. 146, concernente disposizioni in materia di valutazione di impatto ambientale (*GURI*, splošna izdaja, št. 210, 7.9.1996, str. 28).

vplivov projektov iz Prilog A in B izvesti ob spoštovanju določb Direktive in v skladu s smernicami iz tega dekreta (odstavek 1).

9. Projekti iz Priloge B, ki so, čeprav le delno, znotraj varovanih naravnih območij, določenih z Zakonom št. 394 z dne 6. decembra 1991¹¹, so zmeraj predmet presoje (odstavek 4). Omenjena priloga predvideva v kategoriji infrastruktur gradnjo izmeničnega odstavnega pasu v mestnih območjih ali razširitev obstoječih cest, katerih dolžina v naselju je več kot 1500 metrov, na štiri ali večpasovnice (točka 7(h)).

11. Zgoraj navedeni člen 10 ureja postopek preverjanja in zahteva od javne osebe ali posameznika, ki predlaga dela¹³, da spodbudi nadzor in da v ta namen predloži opis projekta in potrebne podatke za ugotovitev ali presojo njegovih vplivov na okolje (odstavek 1). Če izrecna odločba ni izdana v roku šestdesetih dni, se šteje, da preizkus ni potreben (odstavek 2).

12. Regija Abruci je z Zakonom št. 112 z dne 23. septembra 1997¹⁴ prenesla Dekret predsednika Republike z dne 12. aprila 1996.

III – Predhodni postopek

10. Kadar so projekti zunaj omenjenih naravnih območij, morajo pristojni organi v skladu z metodami iz člena 10 in na podlagi elementov, ki jih določa Priloga D¹², preveriti, ali naj se glede na njihove značilnosti presoja njihovi vplivi na okolje (odstavek 6).

13. Dne 11. maja 1998 je Komisija od italijanskih organov zahtevala podatke o trasi „Lotto zero“, ker po njenih virih niso preverili, ali je za projekt potrebna študija

11 — Legge quadro sulle aree protette (GURI, splošna izdaja, št. 292, 13.12.1991).

12 — Ta priloga se nanaša na značilnosti projekta (med drugimi na razsežnost, uporabo naravnih virov, nevarnost nesreče, posledice za naravno in zgodovinsko dediščino) in na njegovo lokacijo (na primer kakovost in obnovitvene sposobnosti naravnih virov, odpornost okolja).

13 — Italijanska zakonodaja uporablja izraz „committente“, ki je uporabljen tudi v Direktivi in ki ga španska različica, ki uporablja izraz „nosilec projekta“, definira v členu 1(2) kot „prosilca za soglasje za zasebni projekt“ ali „javni organ, ki spodbudi projekt“.

14 — Bolletino Ufficiale della Regione Abruzzo, št. 17, 21.10.1997.

učinkov za okolje, pa čeprav naj bi obstajal dokument o njegovi združljivosti z naravnim okoljem, ki ni bil posredovan instituciji Skupnosti.¹⁵

14. Tej zahtevi je bilo ugodeno in različni organi Italijanske republike, tožene stranke, so Komisiji posredovali pisma z obrazložitvami¹⁶, iz katerih izhaja, da projekti zadevajo gradnjo ceste dvopasovnice, široke 10,5 metra in nedoločene dolžine, katere del, ki je dolg 5440 metrov, od tega 2260 metrov viadukt in 930 metrov predor, prečka ozemlje občine Teramo in prizadene desni del struge reke Tordino.

15. Regija Abruci je z Regionalnim dekretom št. 25/99 z dne 15. novembra¹⁷ presodila, da projekt spoštuje okolje, ker ne zadeva varovanih območij, na katera se nanašata Državni zakon št. 394/91 in Regionalni zakon št. 38/96¹⁸; torej je odločila, da ne bo zahtevala presoje njegovih vplivov.

16. Dne 16. junija 2000 je Stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji Komisiji izročilo pismo ministrstva za okolje z dne 30. maja,¹⁹ ki navaja, da je bila prej omenjena odločitev sprejeta po seznanitvi z odobravajočim mnenjem Regionalnega komiteja za presojo vplivov na okolje.²⁰ To mnenje, ki ni bilo izročeno Komisiji, se je sklicevalo na ravno tako pozitivno mnenje inženirja za mostove in ceste, ki v zgoraj navedenem regionalnem dekretu sploh ni omenjeno.

17. Institucija, tožeča stranka, je po tem, ko je dala italijanskim organom priložnost za obrazložitev²¹ in ko je njihovo dokazovanje²² ni prepričalo, slednjim dne 18. julija 2001 poslala obrazloženo mnenje,²³ v katerem jih je seznanila, da so kršili obveznost iz člena 4 (2), ker niso preverili, ali se za navedene projekte iz Priloge II k Direktivi zahteva presoja v skladu s členi od 5 do 10 te ureditve Skupnosti.

18. *Associazione Italia Nostra-Onlus in Associazione Italiana per il World Wildlife*

15 — Gre za študijo, ki jo je tožena država članica predložila skupaj z odgovorom na tožbo (poročilo, priloženo Regionalnemu dekretu št. 25/99), katere prva stran je bila na zahtevo Sodišča vložena naknadno.

16 — Stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji je to naredilo dne 23. julija 1998, 26. maja, 2. junija in 6. septembra (dve pismi) 1999 ter 16. junija 2000 (Priloge od 2 do 7 k tožbi); ministrstvo za okolje s pismom z dne 3. decembra 1998 in 29. septembra 1999 (Prilogi 8 in 9) in posebni komisar za regijo Abruci s pismom z dne 20. avgusta in 11. oktobra 1999 (Prilogi 10 in 11).

17 — Priloga 1 odgovora na tožbo.

18 — Zakon z dne 21. junija 1996, Legge quadro sulle aree protette della Regione Abruzzo per l'Appennino parco d'Europa (*Bolletino Ufficiale della Regione Abruzzo*, št. 12, 28.6.1996).

19 — Priloga 7 k tožbi.

20 — Št. 3/76 z dne 22. oktobra 1999.

21 — Pismo z dne 24. oktobra 2000, priloženo k tožbi kot Priloga 12.

22 — Pisma stalnega predstavništva Italije v Evropski uniji, eno z dne 26. decembra 2000, priloženo noti ministrstva za javna dela (Priloga 13 k tožbi), in drugo z dne 5. januarja 2001, ki je posredovalo noto predsednika Sveta ministrov, in pismo regionalne vlade regije Abruci (Priloga 14).

23 — Priloga 16 k tožbi.

Fund (WWF) sta zoper nekatere administrativne akte, ki se nanašajo na izvedbo projekta „Lotto zero“, vložili tožbo pri Tribunale amministrativo regionale del Lazio, ki je s sklepom z dne 21. junija 2000 zavrnilo vmesno zahtevo o ustavitvi.²⁴ Ni omenjeno, da je bilo tega dne dokončno odločeno o temelju.

IV – Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

19. Dne 14. marca 2002 je Komisija vložila to tožbo, s katero Sodišču predlaga, naj odloči, da je Italijanska republika kršila pravo Skupnosti iz razlogov, navedenih v obrazloženem mnenju, čemur ta država članica nasprotuje.

20. Tožeča institucija navaja, da so bili italijanski organi v skladu s členom 4(2) Direktive in členom 1(6) Dekreta predsednika Republike z dne 12. aprila 1996 dolžni preveriti vplive trase „Lotto zero“ na okolje. Komisija dodaja, da je bila odločitev, da se vplivi projekta na naravno okolje ne bodo presojali, ki jo je sprejel Regionalni dekret št. 25/99, brez obrazložitve.

21. Vlada tožene stranke odgovarja, da je bil projekt nadzorovan in da se odločitev lahko sprejme z molkom uprave, brez kakršne koli utemeljitve, neodvisno od dejstva, da je odločitev iz zgoraj navedenega dekreta vse-kakor obrazložena, ker napotuje k mnenju Regionalnega komiteja za presojo vplivov na okolje.

22. Komisija odgovarja, da je njen edini očitek ta, da italijanski organi niso preverili, ali značilnosti projekta zahtevajo presojo njegovega vpliva na okolje, opustitev, na katero kaže neobrazložitev Dekreta št. 25/99.

23. Italijanska vlada ni predložila duplike. Nobena stranka v postopku ni predlagala začetka ustnega postopka.

²⁴ — Prilogi 2 in 3 k odgovoru na tožbo. Razlogi za vmesno sodbo so: „[...] kar zadeva presojo skladnosti javno koristnih del s krajino in okoljem, naj odločitve, ki so jih sprejeli pristojni organi za varstvo okolja, po prvem preizkusu ne bi povzročile nezakonitosti, navedenih v tožbi; [...] presoja vplivov na okolje glede na tipologijo projekta izvedbe del je bila izvedena v skladu z načini iz člena 1(4) in (5) Dekreta predsednika Republike z dne 12. aprila 1996; [...] vpliv omrežnih del na pokrajino je zaradi splošne višje koristi omejitve cestnega prometa v mestnem jedru Terama, obvarovanja pogojev okolja in zdravih krajev upravičen“.

24. Sodišče je strankam postavilo nekaj vprašanj, katerih odgovori so bili, potem ko so bili prevedeni, sprejeti dne 27. oktobra in 3. novembra 2003. Po preizkusu vsebine teh odgovorov je Sodišče dne 19. novembra odločilo, da ne bo opravilo obravnave.

Priloge I k Direktivi, na katere se nanaša člen 4(1).

IV – Analiza zatrjevane neizpolnitve obveznosti

25. Cilj Direktive je, da bi se učinek²⁵ vsakega projekta, ki ima znatne vplive na okolje, preden je odobren, presojal. Torej je treba razlikovati dve stopnji. Prva stopnja je ugotavljanje, ali lahko predvidena dela znatno vplivajo na okolje; v drugi se ti vplivi presojajo v skladu s členi od 5 do 10 Direktive.²⁶

26. Obstajajo projekti, ki imajo že po zakoniti predpostavki zmeraj znatne vplive na okolje, in zato se brez izjeme zahteva presoja njihovega vpliva na okolje. To so projekti iz

27. Nasprotno, vpliv drugih projektov ni tako jasen. Zato lahko države članice v skladu s tem členom 4(2), prvi stavek, med drugim odločijo, ali je treba te projekte presojati po postopku iz zgoraj navedenih členov od 5 do 10. Tak primer so projekti iz Priloge II, med katerimi države članice Skupnosti navedejo tiste, ki jih je treba presojati, in sicer, ali tako, da se razvrstijo glede na njihov tip, ali tako, da se določijo merila ali pragi, potrebni za odločitev, ali na druge načine²⁷. To lahko naredijo tako, da merila, ki jih je prej naložila norma, določijo na splošno prek norm ali jih podrobneje določijo v upravnem aktu.

28. Države članice imajo torej območje proste presoje, da odločijo, za katera izmed del iz Priloge II se zahteva presoja njihovega vpliva na okolje. Vendar je ta pravica omejena s členom 2(1) Direktive, ki določa njen temeljni cilj, in sicer da se morajo projekti, ki bi lahko imeli znatne vplive na

25 — Glej sodbo z dne 16. septembra 1999 v zadevi WWF in drugi (Recueil, str. I-5613, točka 45).

26 — Generalni pravobranilec Geelhoed je to razlikovanje uporabil v sklepnih predlogih, ki jih je predložil dne 12. julija 2001 v zadevi Komisija proti Nemčiji, ki je bila zaključena brez sodbe s sklepom z dne 18. februarja 2002.

27 — To možnost, ki izhaja iz člena 4(2) Direktive, je Sodišče navedlo v zgoraj navedeni zadevi WWF in drugi, točki 42 in 43.

okolje, zmeraj presoјati v študiji o njihovem vplivu.²⁸

drugi samo takrat, če se po ugotovitvah njihovih vplivov na okolje³¹ zdi to priporočljivo. Gradnja ceste, ki je predmet spora, spada med te druge.

29. Če se izbere prvi način, ki je določitev splošnega pomena v normi, se zdi, da je treba na stopnji uporabe njenih abstraktnih predvidevanj obvezno preveriti, ali ima projekt ob upoštevanju njegovih značilnosti znatne vplive na okolje.²⁹ Če je tako, se ponovno uporabi splošno pravilo: po upošteveni verifikaciji, ali so vplivi na okolje znatni, se naredi presoja projekta.

31. Posledično, kot pravilno poudarja Komisija v svoji repliki, je obravnava omejena na vprašanje, ali so pristojni italijanski organi analizirali značilnosti „Lotto zero“, da bi preverili morebitno škodo za okolje, in svoje soglasje podredili predhodni presoji vpliva na okolje.

30. Italijanska zakonodaja, ki razvršča dela glede na njihovo vrsto in njihovo lokacijo, je sprejela analogno rešitev. Nekateri projekti³⁰ se neposredno predložijo za študijo o vplivih,

32. Nadzor je bil „formalno“ opravljen, ker Regionalni dekret št. 25/99 z dne 15. novembra določa, da vplivov projekta na okolje ni treba meriti, ker ne zadeva varovnega območja in ker je Regionalni komite za presojo vplivov na okolje na seji dne 22. oktobra 1999 sprejel ugodno mnenje. Vendar je mnenje tega organa ravno tako jedrnato kot Dekret³², ker vsebuje eno samo napotitev na ugodno mnenje inženirja za

28 — Glej sodbi z dne 24. oktobra 1996 v zadevi Kraaijeveld in drugi (C-72/95, Recueil, str. I-5403, točka 50); z dne 22. oktobra 1998 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-301/95, Recueil, str. I-6135, točka 45); zgoraj navedeno sodbo WWF in drugi (točka 36) in sodbo z dne 21. septembra 1999 v zadevi Komisija proti Irski (C-392/96, Recueil, str. I-5901, točka 64).

29 — V zgoraj navedeni sodbi v zadevi Kraaijeveld in drugi je Sodišče potrdilo, da če nacionalni organi prekoračijo navedeno prosto presojo in se nacionalne določbe ne uporabijo, morajo nacionalni organi v okviru svojih pristojnosti podvzeti vse potrebne ukrepe, da bi se projekti pregledali, in analizirati njihove morebitne vplive na okolje (točke od 59 do 61 in točka 3, drugi odstavek izreka). Iz istih razlogov, če se omenjena pravica izvršuje abstraktno, in glede na vrsto projekta je treba v vsakem primeru neizogibno preveriti, ali predvidena dela lahko znatno vplivajo na okolje.

30 — Tisti, ki so navedeni v Prilogi B k dekretu predsednika Republike in ki so, čeprav delno, znotraj varovanih naravnih območij (člen 1(4)).

31 — Projekti iz Priloge B, ki so zunaj zavarovanih območij (člen 1 (6)).

32 — Zapisan ustni potek sestanka se zadovoljuje s tem, da pove, da omenjeni komite glede na mnenje inženirja za mostove in ceste (Priloga 7 k tožbi, druga stran, zadnji stavek) sprejema ugodno mnenje.

mostove in ceste z dne 6. julija 1999 s številko 8634, ki tako kot upravna odločba in mnenje navedenega komiteja ni obrazloženo.³³

gradnja ceste v Teramu zahtevala presojo vplivov na okolje.

33. Ta dokument, ki ga je tožena država predložila v odgovor na vprašanja, ki jih je postavilo Sodišče, ni mnenje o vplivih zadevnih javnih del na okolje. Kot izkazuje že samo branje tega, gre za soglasje „za zgolj hidravlične namene“³⁴ za vožnjo čez reko Tordino in izvedbo del, potrebnih za gradnjo različnih viaduktov, v njeni strugi.

34. Poročilo, priloženo k odgovoru na tožbo, ni stališče inženirja za mostove in ceste, na katero se nanaša odločba zgoraj navedenega regionalnega komiteja, ampak je študija o združljivosti projekta z okoljem, opravljena decembra 1997 na zahtevo podjetja ERM Italia s.r.l.

35. Iz prejšnjih preudarkov izhaja, da Italijanska republika, kot ji očita Komisija, ni izpolnila obveznosti, ker ni preverila, ali je

36. Za upravno odločbo, ki je zanikala, da bi projekt zaradi svojih posebnosti ogrožal okolje, se zahteva obrazložitev.³⁵ Glede na že omenjeno splošno pravilo se mora pomen vsakega projekta, preden se odobri, presojati tako, da je treba v primeru, da določen ukrep ne spada v področje te zahteve, ker je neškodljiv, navesti razloge, ki to potrjujejo. Varstvo okolja je zdaj na vodilnem mestu v politikah Skupnosti.³⁶ Poleg tega so države članice same ravno tako odločilno odgovorne na tem področju.³⁷ Državlani imajo pravico zahtevati spoštovanje okolja³⁸, kot to pri-

35 — Obstoje izrecnega besedila v tem primeru (Dekret št. 25/99) povzroči, da ni smiselno obravnavati vprašanja, ki se nanaša na molk upravnega organa, ki ga tožena vlada izpostavlja v odgovoru na tožbo, vendar se v skladu z razmišljanji v nadaljevanju te točke sklepnih predlogov zdi očitno, da molka kot odgovora v sistemu direktive ni mogoče dopustiti za izključitev zahteve po izvedbi študije o vplivu del na okolje.

36 — Pomen okolja se kaže v Pogodbi ES, ki mu od Enotnega evropskega akta namenja naslov (Naslov XIX tretjega dela), da bi se ohranjala, varovala in izboljšala kakovost okolja, da bi se varovalo človekovo zdravje in da bi se skrbno in preudarno izrabljali naravni viri (člen 174(1)).

37 — Glej člen 20a Ustave Zvezne republike Nemčije; člen 45(2) Španske ustave, člen 14a Listine finske vlade z dne 17. julija 1919 (Finska ustava), člen 4(1) Grške ustave, člen 21 Ustave Kraljevine Nizozemske in člen 9(a) Portugalske ustave.

38 — Španska ustava v členu 45(1) priznava pravico do primerne okolja. Portugalska ustava se v členu 66 izraža v enakem smislu. Na Švedskem člen 18(3) Poglavlja II zakona z dne 24. novembra 1994 določa, da ima vsak pravico dostopa do narave.

33 — Ugovor tožene vlade v zvezi z lastnostjo „novega“ vprašanja, ki se nanaša na obrazložitev, ni utemeljen, ker je bilo vprašanje izpostavljeno v točkah 11 in 12 mnenja Komisije, pri čemer ni pomembno, ali je bilo vprašanje omenjeno v izreku, v razlogih ali v povzetku dejstev.

34 — Ta izraz se v njegovem besedilu večkrat ponovi.

znava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah³⁹, ki v členu 37 zagotavlja visoko stopnjo varstva okolja in izboljšanje kakovosti okolja. Posledično morajo biti odločilni elementi vsakega ukrepa, ki odstopa od splošnih meril varstva okolja, primerno opravičeni kot izraz racionalnosti v izvajanju oblasti in kot instrument za olajšanje njenega morebitnega poznejšega nadzora.

37. Italijansko pravo, ki uporablja Direktivo, posebej zavezuje k obrazložitvi odločbe. Izključitev projekta od potrebne študije o vplivih na okolje se izvede glede na značilnosti in lokalizacijo del, v skladu z merili in elementi iz Priloge D k dekretu predsednika Republike z dne 12. aprila 1996. Torej mora biti odločba utemeljena z izrecnim sklicevanjem na te merila in elemente.

38. Seveda je mogoča utemeljitev z napotitvijo tako, da organ, ki odloča, prevzame mnenje svetovalnih ali posvetovalnih organizacij, takoj ko je izpolnjen dvojni pogoj: najprej, da je mnenje drugega, ki je hkrati njegovo, obrazloženo na podlagi dokazov; drugič, da to mnenje izhaja iz organizacij ali oseb, zadolženih za dajanje navodil, svetovanje ali obveščanje pristojnega organa, da bi ta lahko sprejel odločbo in da mu v postopku sprejemanja te odločbe pomagajo. To je edini način, da se z zavzetjem stališča zagotovi nepristranskost in da se zadovoljijo splošni interesi. Posledično ne zadošča kakršno koli

mnenje, ki ga izda kdor koli v nepoznatih okoliščinah.

39. V tem primeru zahtevi obrazložitve ni bilo zadoščeno. Regionalni dekret št. 25/99 in mnenje Regionalnega komiteja za presojo vplivov na okolje nimata lastne utemeljitve. Prvi napotuje k drugemu, ki pa navaja pismo inženirja za mostove in ceste, ki se je, kot je že bilo omenjeno, nanašal na nekaj drugega, konkretno na soglasje za vožnjo čez reko Tordino za izvedbo del, potrebnih za gradnjo različnih viaduktov, v njeni strugi.

40. „Študija skladnosti z okoljem“, ki jo je država, domnevno kršiteljica, priložila k odgovoru na tožbo in katere prva stran je bila na zahtevo Sodišča priključena listinam spisa, takih pomanjkljivosti ne odpravi. Na eni strani ne gre za dokument, ki ga omenja regionalni komite, ki ga posledično ni imel na voljo in ga pri sprejemanju svojega mnenja ni upošteval. Na drugi strani ta dokument ni bil izdelan za pristojne javne organe, ki jim je naloženo, naj odločijo, ampak za privatno osebo (ERM Italia s.r.l), ki v projekt ni posredovala. Med utemeljitvijo z napotitvijo in iskanjem, *a posteriori*, temelja za odločbo je velika razlika.

41. Torej italijanski organi niso izvedli zahtevane verifikacije, ker je nadzor, ki ni obrazložen, enako kot odsotnost nadzora.

39 — UL 2000 C 364, str. 1.

42. Pred sklenitvijo je zaradi navajanj strank treba navesti dve pojasnili.

v tem primeru ne bi uporabila pravila tožene stranke, ki so v nasprotju z Direktivo.⁴¹

44. Drugo pojasnilo se nanaša na dejstvo, da za presojo neizpolnitve obveznosti ni pomembno, ali je organ, ki zagotavlja spoštovanje pravil prava Skupnosti, vključno z lokalnim, decentraliziran in neodvisen organ od centralne oblasti tožene države članice.⁴²

43. Prvo je, da dejstvo, da sodni postopek ni rešen pred Tribunale amministrativo regionale del Lazio, na katero je bila vložena tožba zoper nekatere akte v zvezi s projektom „Lotto zero“, med drugimi zoper Regionalni dekret št. 25/99, ne ovira Sodišča pri izvajanju njegovega pooblastila, ker se naloge dveh sodnih organov ne prekrivajo. Sodišče preveri, ali so se italijanski organi glede omenjenega projekta podredili obveznostim, ki so jim naložene z Direktivo, da bi ob negativnem odgovoru lahko ukrepalo. Italijanskemu sodišču je naloženo, naj odloči o vprašanju, ali je vedenje, ki ga nadzoruje, skladno z nacionalnim pravnim redom, ki je prenesel ureditev Skupnosti, in naj sprejme ustrezno odločbo o razglasitvi ničnosti. Ni mogoče izključiti možnosti morebitnega nasprotja med državnim normativnim blokom in pravom Evropske unije, vendar lahko notranji sodni organ v takem primeru na Sodišče naslovi vprašanje za predhodno odločanje o ustrezni razlagi, da se zaradi načel neposrednega učinka in primarnosti⁴⁰

45. Na kratko, iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da Italijanska republika, kot ji očita Komisija, ni izpolnila obveznosti. Torej je treba tožbi ugoditi.

V – Stroški

46. V skladu z določbami člena 69(2) Poslovnika⁴³ je treba toženi državi članici naložiti stroške.

40 — Glej sodbi z dne 5. februarja 1963 v zadevi Van Gend & Loos (26/62, Recueil, str. 1) in z dne 15. julija 1964 v zadevi Costa (6/64, Recueil, str. 1141). Za neposredni učinek direktiv glej sodbo z dne 19. januarja 1982 v zadevi Becker (8/81, Recueil, str. 53).

41 — Glej sodbo z dne 9. marca 1978 v zadevi Simmenthal (106/77, Recueil, str. 629).

42 — Glej točko 7 sklepa z dne 1. oktobra 1997 v zadevi Regione Toscana proti Komisiji (Recueil, str. I-5245), navedena v točki 45 tožbe.

43 — Pregledano besedilo, objavljeno v UI. 2003 C 193, str. 1.

VI – Predlog

47. Sodišču predlagam, naj tožbi ugodi s tem, da:

- 1) razglasi, da Italijanska republika ni izpolnila obveznosti, naloženih s členom 4(2) Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, ker regija Abruci ni preverila, ali bi bil projekt gradnje zunajmestne obvoznice v Teramu (projekt *Strata Statale n. 80 del „Gran Sasso d’Italia“ – Variante, tra Teramo e Giulianova, Lotto Zero dalla progr.va Km.ca 72+300 alla località Cartecchio*), naveden v Prilogi II k omenjeni Direktivi, moral biti predmet presoje vplivov na okolje v skladu s členi od 5 do 10 zgoraj navedene zakonodaje Skupnosti;
- 2) Italijanski republiki naloži plačilo stroškov.